

flodbädd. Med vänliga och nyfikna ögon såg han på Gilgamesh och talade sedan till honom så:

Välkommen till min tjärn och till min stuga, Gilgamesh från Uruk, rastlöse vandrare. Stig in, gästvän och slå dig ned vid min eld och låt mig bjuda dig en kopp av tjärnens svarta vatten.

Förvånad av mannens tal, men tacksam för hans gästfrihet, steg Gilgamesh över tröskeln.

Endast lågorna från en eldstad lyste upp stugan. Dess inre var dunkelt. Gilgamesh såg eldstaden, han såg en säng och mitt i rummet, ett enkelt bord. Där hällde den gamle vatten från ett krus i tre koppar.

Framför eldstaden stod en bänk av trä. Där satte sig Gilgamesh och njöt av att vila sina ben. Så satt han i några ögonblick, med slutna ögon och lyssnade till ljudet av den gamles rörelser.

När han åter öppnade ögonen och vände dem inåt rummet, lade han märke till en kontur

under sängens filter. Det var en mycket gammal kvinna som låg där; så tunn och liten att hon knappt syntes. Kvinnans ögon och kinder var djupt insjunkna och hennes andning så lätt och ytlig att man på hennes bröstorgs orörlighet kunde trott att hon var död.

Den gamle mannen tog en av de tre kopporna från bordet och bar fram den till kvinnan i sängen. Hans steg var korta och långsamma, men säkra och inte en droppe av tjärnens svarta vatten spillde han. Med en hand, styrd av ömhet och vana, strök han över kvinnans hjässa och lyfte sedan hennes huvud för att hjälpa henne att dricka.

En kärlek till det gamla paret fyllde Gilgamesh hjärta när han iakttog dem. Den ömhet som fanns mellan de gamla två strålade ut och lyste upp stugan. Liksom elden värmden honom.

Den gamle mannen bar sedan fram en kopp med klart vatten till Gilgamesh. Han hämtade därefter det sista kruset till sig själv och satte slutligen sin stela, krumma kropp på bänken framför elden, helt nära Gilgamesh.

En stillhet kom över stugan. En stillhet kom över Gilgamesh. En stillhet kom över den gamle mannen. De höjde båda sina koppar och drack.

Förundrad blev Gilgamesh då över vattnets sällsamma smak. Kallt och klart som tjärnars vatten brukar vara var det och med en smak av mossa. Men salt och sött som tårar var det också.

Gilgamesh, som hittills varit stum, tog nu till orda och talade till den gamle mannen vid sin sida så:

Tacksam är jag, gamle man, för att du öppnade dörren till din stuga då jag knackade tre gånger och sedan tre.

Tacksam är jag också för att du bjöd mig in att sitta vid din eld.

Uppvärd och vederk Vickad är jag nu av dess lågor och av den kärlek som strålar från dig och kvinnan som du lever med. Mitt tungmod, som jag närt med grubblerier och som jag släpat genom skogen som en kvarnsten, kastade jag av mig vid din tröskel.

Men säg mig nu hur det kommer sig att du redan känner mitt namn, för det stämmer att jag är Gilgamesh från Uruk.

Aldrig förr har jag kommit hit, till din tjärn och till din stuga och ingen annan, som kunde meddelat dig om min ankomst har jag talat med eller sett till.

Så säg mig, för det förbryllar mig mycket, hur du känner mitt namn och berätta för mig om din märkliga tjärn vars vatten har smak av mossa och tårar.

Den gamle mannen log mot Gilgamesh och såg på honom med sin vänliga och kloka blick. Han tog sedan till orda och talade med allvarsam röst:

Gilgamesh från Uruk, rastlöse vandrare, gäst och vän, mitt namn är Enki. Min fru är Sophia. Sällan kommer en besökare hit till vår stuga. Aldrig har någon vandrat hit av en slump. Lyssna tålmodigt till mina ord och du skall få veta hur jag känner ditt namn. Lyssna tålmodigt och du skall få höra varför tjärnens vatten smakar av

tårar och mossa. Lyssna tålmodigt och du skall förstå varför du kommit.

Så talade den gamle och fortsatte.

För tre nätter sedan, när jag låg vid min frus sida och sömnen hade övertagit mig drömde jag en märklig dröm.

I drömmen stod jag i mossan, vid stranden till min tjärn och jag kände tårar rinna utmed mina fårade kinder. Det var natt och den kalla mossan mot mina fötter och vattnets bottenlösa mörker födde en sorg i mitt hjärta. Hela natten grät jag.

När jag vaknade följande morgon vände jag mig till kvinnan vid min sida, den kloka, och berättade om min dröm för henne.

Hon lyssnade stilla men yttrade inte ett ord. Hela dagen förblev hon orörlig och stum. När kvällen åter nalkades bad hon mig slutligen sitta ned bredvid sängen och hon talade till mig så:

Hela dagen har jag begrundat din dröm och det oroar mig

mycket det du sett. Dess betydelse är dunkel, men min vishets ljus är starkare.

Från Isis öga föddes Nilen. Från människornas ögon vår tjärn. När Isis sörjde sin älskades död, sörjde den döende människan sig själv.

Ingen gud står som domare vid dödens port. Men ångertunga tårar gör ändå ringar på tjärnens vatten och ingen människa undgår dom.

Det är den döende själv och ingen gud som håller vågskålarna i sin utsträckta hand. Det är människorna själva som sliter sina hjärtan i stycken på tröskeln mellan livet och döden.

När den sista tankens dom rider hennes svaga kropp ser hon hela sitt liv för första gången. Den sista tankens dom liknar ingen annan tanke. Denna gång, denna enda gång, ställs hon inför sitt liv som något fullbordat.

Hon dömer sig själv, hon dömer sitt liv och hon gråter. Men det är för sent och tårar är till ingen nytta. För alla dem som ligger för döden och

Hela dagen hade Gilgamesh vandrat genom skogen. Nu sänkte sig solen bakom trädtopparna och himlen skymde. Hans ben var trötta och tunga. Hans armar var trötta och tunga. Hans hjärta var trött och tungt. Han längtade efter att få sätta sig ned bredvid en annan. Han längtade efter den frid från irrande tankar som sällskap ger.

Gilgamesh gladdes sig därför i sitt hjärta när skogen öppnade sig runt en tjärn och han på andra sidan av den svara spegeln såg en liten stuga.

Han talade så till skogens träd, till tjärnens mossiga stränder, till den mörknande himlen och till det stilla vattnet: Gott sällskap har du varit skog, idag som många andra dagar. Gott sällskap men ensam. Den som vandrar vid din sida hör tydligt sina egna tankar eka. Men det trassliga nystan mina tankar knutit, mäktar jag inte heller denna dag att lösa upp och ansträngningen har tröttat ut mig och gjort mig modlös. Nu vill jag vila från mina tankar och mina tankars möda, vila i sällskap av en annan.

Efter att ha talat så till skogen gick Gilgamesh med förväntansfulla steg runt den stillsamma tjärnens mossiga strand och fram till den lilla stugan. Tre gånger och sedan tre knackade han på dörren innan den öppnades av en gammal man.

Den gamles rygg var böjd, hans händer knotiga och ansiktet färgigt som en uttorkad

ångrar sina liv, det var för deras skull du grät min älskade. Det var deras domar över sig själva som födde en sorg i ditt hjärta och det är deras tårar som fyller vår tjärn.

Sov nu ännu en natt vid min sida och dröm om tjärnen av tårar. När du vaknar i morgon skall du berätta för mig om den dröm du haft.

Jag lyssnade till hennes ord och förundrades. Sedan lade jag mig för att sova och drömde även den andra natten en märklig dröm.

I drömmen stod jag i mossan på stranden till min tjärn och jag kände tårar rinna utmed mina fårade kinder och en sorg i mitt hjärta. Det var dag och en vit sol bländade mig.

Så började tjärnens vatten stiga. Det sipprade upp genom den gröna mossan och täckte mina fötter. Den svarta spegeln bredde ut sig och växte sig större. Snart flöt tjärnen över sin brädd och ut i skogen där träden blev stående som vasstrån. Jag såg allt detta och grät och vinden viskade om trädens suckar.

När jag vaknade vände jag mig till kvinnan vid min sida, den kloka, och berättade om min dröm för henne.

Hon lyssnade stilla men yttrade inte ett ord. Hela dagen förblev hon orörlig och stum. När kvällen åter nalkades bad hon mig slutligen sitta ned bredvid sängen och talade till mig så:

Hela dagen har jag begrundat din dröm och det oroar mig mycket det du sett. Dess betydelse är dunkel, men min vishets ljus är starkare.

Det du drömt är slutet för människorna. Det du skådat är floden av tårar. Min älskade, din dröm är ett säkert tecken. Vår tjärn är källan som skall överflöda. Vår tjärn är källan som skall dränka dem alla.

Så många människor vaknar upp för sent. Först med den sista tanken förstår de sitt misstag och domen blir hård. De är oförberedda. De har inte med varje val de gjort i livet, med varje ord de talat, förberett sig för sin sista tankes dom. De vrider sig i ångerfulla tårar, de bönar

viskande bot, men ingen nåd denna tanke vet. De begråter mänsklighetens och sin egen sista tid.

Sov nu ännu en natt vid min sida och dröm om floden av tårar och när du vaknar i morgon, skall du berätta för mig om den dröm du haft.

Jag lyssnade till hennes ord och förundrades. Sedan lade jag mig för att sova och drömde även den tredje natten en märklig dröm.

I drömmen stod jag i mossan på stranden till min tjärn och jag kände tårar rinna utmed mina fårade kinder och en sorg i mitt hjärta. Det var gryning och en röd sol steg.

På andra sidan tjärnen uppenbarade sig en ensam gestalt. Vinden viskade hans namn och skogens fåglar sjöng det: Gilgamesh!

I drömmen såg jag figuren knäböja i mossan vid tjärnens strand, kupa sina händer och dricka tre klunkar av det svarta vattnet.

Efter den första klunken tor-kade tårarna på mina kinder.

Efter den andra klunken lyf-tes sorgen från mitt hjärta och en kärlek till männi-skorna fyllde det. Efter den tredje klunken reste jag min arm till hälsning.

Jag gav mina ord vingar att flyga ut över tjärnen och mina ord ekade så: 'Välkommen är du, Gilgamesh från Uruk, välkommen och efterlängtat, här vid flodens källa!'

När jag vaknade följande morgon vände jag mig till kvinnan vid min sida, den kloka, och berättade om min dröm för henne.

Hon lyssnade stilla men yttrade inte ett ord. Hela dagen förblev hon orörlig och stum. När kvällen åter nalkades bad hon mig slutligen sitta ned bredvid sängen och talade till mig så:

Hela dagen har jag begrundat din dröm och det glädjer mig mycket det du sett. Dess betydelse är dunkel, men min vishets ljus är starkare.

Floden av tårar stiger och alla människor måste dö, men de behöver inte dränkas.

Ikväll kommer en man som två gånger misslyckats, en profet i vardande, att vandra genom skogen och han kommer att stanna vid vår stuga. Han skall knacka tre och sedan tre gånger på vår dörr och hans namn är Gilgamesh från Uruk.

Du skall berätta för honom om dina drömmar och bjuda honom att dricka av tjärnens svarta vatten. När han själv fått smaka tårars svala sälta, låt profeten då på egen hand avgöra mänsklighetens öde och sitt eget.

Hjälp Gilgamesh från Uruk som du en gång hjälpte Utna-pishtim. Men förbanna honom inte med evigheten. Även den som reser murar måste möta sig själv i döden.

Knappt hade min älskade fru, den kloka, talat dessa ord innan det knackade på vår dörr, tre och sedan tre gånger.

Gilgamesh hade suttit stilla och lyssnat till den gamle mannen, men nu tog han åter till orda och talade så:

Gamle man, klokt är ditt tal och din frus. Jag tackar mitt

öde som förde mig genom skogen och fram till din tjärn och till din stuga.

I mitt hjärta har jag alltid vetat det dina drömmar avslöjat. Men tills jag hörde dina ord yttras och tills jag drack av tjärnens vatten har min vetskap varit dold och dunkel. Nu har en slöja lyfts och jag kan tydligt se det jag förut bara anat.

I natt ber jag dig att få vila på bänken framför din eld och att få njuta värmen från dess lågor och från den kärlek som strålar från dig och din fru. I morgon skall jag gå tillbaka till människorna.

Med var och en som jag träffar skall jag tala om den sista tankens dom. Alla jag möter, alla som hör mina ord och som lyssnar till dem, skall väckas så som jag.

De skall känna smaken av sina sista tårar och fyllas av fasa. Och de skall förstå att från den dagen leva så att de inte längre behöver frukta floden och sin sista tankes dom.

Med djupt allvar skall de tala och handla från denna dag. Med djupt allvar ska de leva. Och när de lägger sig för att dö, som alla människor måste, skall de döma sig själva hårt och rättvist en sista gång.

De skall döma sig själva utan tårar och ånger. De skall väga varje ord de talat och varje handling gjord och de skall säga:

'Detta som jag gjort har varit gott och detta ont, men inget har jag gjort som jag ångrar och inget ångrar jag att jag inte gjort, ty mitt liv har jag levat med tanken på detta ögonblick i mitt hjärta.'

Med kärlek fortfarande i sitt hjärta vaknade Gilgamesh följande dag. Med kärlek fortfarande i sitt hjärta gick han tillbaka till människorna.